

Аналіз роботи шкільного методичного об'єднання вчителів предметів суспільно-гуманітарного циклу за 2017-2018 навчальний рік

Сучасна освіта спрямована на виховання всебічно розвиненої особистості, тому основне завдання вчителя – підготувати учнів до життя, навчити їх правильно діяти в реальних життєвих ситуаціях. Головне в навчанні – вміння аналізувати навчальний матеріал, досліджувати, самостійно здобувати знання. Працюючи над реалізацією методичної проблеми «Удосконалення сучасного уроку шляхом використання інформаційно-комунікативних та інноваційних педагогічних технологій», методичне об'єднання вчителів предметів суспільно-гуманітарного циклу поставило перед собою основну мету: формування творчого, професійно компетентного вчителя-словесника; формування ключових і предметних компетентностей учня, здатного до усвідомленого вибору сфер його подальшої успішної життєдіяльності.

Оскільки дана проблема вивчається другий рік, то на цьому етапі роботи значна увага приділялася вивченню передового педагогічного досвіду, опрацюванню методичних джерел. З метою практичної спрямованості цієї роботи педагоги брали участь у педрадах з даного питання, проводилися засідання методоб'єднання, показові уроки, позакласні заходи.

Методичне об'єднання поставило перед собою завдання на 2-й рік роботи над проблемою:

- підвищення практичної підготовки вчителів до здійснення компетентнісного підходу в системі навчально-виховної роботи;
- створення максимально сприятливих умов для розвитку можливостей і здібностей учнів;
- упровадження інноваційних технологій, орієнтованих на підвищення якості й результативності навчально-виховного процесу;
- удосконалення форм і методів роботи на уроках, творчий підхід до кожного уроку, впровадження в практику досягнення педагогічної науки;
- урахування компетентнісного підходу до навчання, звернення уваги на забезпечення результативності кожного уроку;
- підвищення педагогічної майстерності вчителів.

Реалізація цих завдань здійснювалась на педрадах, засіданнях методичного об'єднання, оперативних нарадах, у роботі творчих груп, у самоосвітній роботі.

До складу шкільного методичного об'єднання входять 7 учителів, серед них: 5 вчителів вищої категорії (з них - 3 старших вчителів), 1 вчитель першої категорії, 1 вчитель другої категорії. Педагоги постійно підвищують свій професійний рівень на курсах при Сумському обласному інституті

післядипломної педагогічної освіти, обмінюються придбаним досвідом зі своїми колегами. У 2017-2018 н. р. курси підвищення кваліфікації пройшла вчитель української мови і літератури Сорока І.І.

Педагоги брали активну участь у роботі міських семінарів-практикумів, консультативних пунктів, творчих лабораторій. Так, наприклад, учитель історії Закусило І.М. є учасником міської динамічної групи вчителів правознавства «Правовий квест «Світ юридичних професій», творчої групи вчителів історії «Краєзнавство. Сумщина в ХІХ столітті»; брала участь у I Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку природничих наук та методи їх викладання» (27-28 квітня 2018). Учитель української мови і літератури Сітало О.Я. була спікером обласного методичного вернісажу «Калейдоскоп педагогічних ідей вчителя-словесника» (11.04.2018), брала участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Формування мовного естетичного ідеалу засобами навчальних дисциплін» (26.04.2018), у майстер-класах «Використання платформи Qvizlet для запам'ятовування навчального матеріалу», «Plickers – технологія сучасного опитування учнів». Також Олена Яківна працює над створенням збірника, що включатиме ейдос-конспекти до всіх програмових творів з української літератури, які виносяться на ЗНО. Провела майстер-клас для вчителів міста «Візуалізація як один із засобів підвищення мовно-літературної освіти». Учитель зарубіжної літератури Сорока І.І. виступала на засіданні міського методичного об'єднання (серпень 2017, січень 2018), брала участь у майстер-класі «Використання ІКТ на уроках, або Як не бути динозавром в освітньому середовищі», провела майстер-клас «Інноваційний інструментарій сучасного вчителя-філолога». Учитель української мови і літератури Крухмаль В.В. була учасником Усеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті та педагогічна майстерність учителя-словесника», майстер-класу «Використання на уроках освітніх інтернет-ресурсів». Учителі Сітало О.Я., Сорока І.І. продовжують роботу у складі міських творчих груп науково-педагогічного проекту «Філологічний Олімп». Вони брали активну участь в роботі інформаційної трибуни «Нові підходи щодо оновлення змісту філологічної освіти в рамках реалізації Всеукраїнського проекту «Філологічний Олімп», вернісажі майстер-класів «Наш бренд – творчість і талант», у міжрегіональному науково-практичному семінарі «Актуальні тенденції вивчення філологічних дисциплін в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» (Київська, Сумська, Донецька область). Сітало О.Я. є членом творчої групи, яка працює над створенням навчально-методичного посібника «Українська література. Книга для вчителя: методичні матеріали для уроків української літератури у 10 класі» (з мультимедійними додатками). Сорока І.І. входить до складу тренерської команди Проекту, провела чотири майстер-класи для вчителів Київської області.

Робота МО сприяла підвищенню професійного рівня кожного вчителя. Реалізація компетентнісного підходу в навчально-виховному процесі здійснювалася шляхом вивчення науково-теоретичних питань, презентації педагогічних знахідок, набутків учителів-словесників, широкого впровадження інноваційних педагогічних технологій усіма членами МО, зокрема ІКТ, тестових технологій, елементів інтерактивних технологій, технології розвитку критичного мислення та проблемно-пошукової діяльності. Посилилася увага до пошуків

ефективних форм та методів роботи, спрямованих на формування комунікативної, інформаційної компетенції учнів, мовних та читацьких умінь і навичок, культури мовлення, розвитку творчих здібностей школярів, їх пізнавальних інтересів.

Члени методичного об'єднання продовжили знайомство із науковими працями кандидата педагогічних наук Інституту педагогіки АПН України Анатолія Фасолі, вчених-методистів О.О. Ісаєвої, А.-М. Богосвятської, Л.О. Варзацької, К.Баханова. На підсумковому засіданні методичного об'єднання була можливість ознайомитися із самоосвітньою діяльністю кожного вчителя-предметника. Так, наприклад, Крухмаль В.В. поділилася досвідом роботи з теми «Формування критичного мислення на уроках української мови й літератури шляхом впровадження інтерактивних технологій», Логачова О.В. розповіла про «Активізацію пізнавальної діяльності учнів на уроках історії шляхом впровадження інноваційних технологій». Педагоги активно впроваджували в практику своєї роботи сучасні інноваційні технології навчання, створювали належні умови для творчого самовираження і саморозвитку учнів.

Давньоримський письменник Петроній говорив: «Чого б ти не навчався, ти навчаєшся для себе». Погоджуючись із цим висловом, кожен учитель протягом навчального року був присутнім на уроках своїх колег, так як взаємовідвідування уроків має істотне значення у підвищенні педагогічної майстерності, дає змогу висвітлити позитивні моменти та проблеми в організації навчально-виховного процесу та якомога краще познайомитись з системою роботи педагогів. Учитель історії Закусило І.М. разом з учнями 8 класу на показовому уроці говорили про «Заселення і розвиток Слобідської України». Логачова О.В. захопила семикласників цікавою розповіддю про Японію.

“Треба самому багато знати, щоб навчати інших”, - писав В. Короленко. Тому члени методичного об'єднання суспільно-гуманітарного циклу працюють над підвищенням свого професійного рівня, займаючись самоосвітньою діяльністю, яка здійснюється протягом року за індивідуальними планами. Учителі систематично вивчають психолого-педагогічну, наукову літературу, беруть участь у роботі шкільних, міських методичних об'єднань, семінарів, педагогічних читаннях, опрацьовують відповідні документи Міністерства освіти і науки України, матеріали фахових журналів; вивчають передовий педагогічний досвід учителів-новаторів, впроваджуючи його в практику викладання свого предмету; беруть участь у фахових конкурсах. Учителі Сорока І.І., Закусило І.М., Крухмаль В.В., Сітало О.Я. залучалися до роботи у складі журі на II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад; Закусило І.М. – до роботи у складі журі III етапу, міського турніру юних істориків; Сітало О.Я. – до роботи у складі журі II етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. П. Яцика, III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури; Сорока І.І. – перевірки робіт МАН.

Участь у фахових конкурсах:

- Юзькова Т.І. – Всеукраїнська українознавча гра «Соняшник-учитель»;
- Крухмаль В.В. - Всеукраїнська українознавча гра «Соняшник – учитель»;

- Сорока І.І. - Всеукраїнські конкурси «Педагогічні смаколики» (І місце, диплом), конкурс Всеукраїнського педагогічного проекту «Філологічний олімп» «На хвилі сучасності», номінація – заняття факультативу - І місце;
- Закусило І.М. - Всеукраїнський конкурс педагогічної майстерності «Панорама творчих уроків – 2018» - лауреат.

Участь у вебінарах, тренінгах:

- Сітало О.Я. – «Використання ІКТ на уроках, або Як не бути динозавром в освітньому середовищі», «Розвиток навичок 21 століття через проектно-зорієнтоване навчання»;
- Закусило І.М. – «Сучасний педагогічний інструментарій», «Позитив і радість у школі: система хвилинок здоров'я», «Навчитись вчитися: мислення зростання — основа розвитку учнів», «Інструменти для розвитку критичного і креативного мислення дітей», «Інтерактивні технології в освіті: залучаємо учнів у процес навчання за допомогою інтернет-сервісів», «Ідеї для відкритого уроку»;
- Крухмаль В.В. – «Як не стати занудою на уроці», «Автостопом по новаціях. Прикладний довідник програм та додатків для вчительства»;
- Сорока І.І. – дистанційні курси «Створення власних мультимедійних матеріалів», «Використання Інтернету та хмарних сервісів для дистанційного та перевернутого навчання», вебінари: «Сучасний педагогічний інструментарій», «Інтерактивні технології в освіті: залучаємо учнів у процес навчання за допомогою інтернет-сервісів», «Позитив і радість у школі: система хвилинок здоров'я», «Ідеї для відкритого уроку», «Інтернет-олімпіада – сучасний інструмент використання ІКТ в освітньому процесі», «Розвиток навичок 21 століття через проектно-зорієнтоване навчання», «Інструменти для розвитку критичного і креативного мислення дітей», «STEAM — драйвер розвитку в учнів ключових компетентностей і навичок майбутнього».
- Юзькова Т.І. – «Інтерактивні технології в освіті: залучаємо учнів у процес навчання за допомогою інтернет-сервісів», «Сучасний педагогічний інструментарій», «Навчитись вчитися: мислення зростання — основа розвитку учнів».

На базі школи відбулося засідання школи становлення молодого учителя «Компетентнісне навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури: теоретичні пошуки та шкільні реалії» (19.04.18) - учитель Сорока І.І. провела показовий урок «Барбара Космовська. «Буба». Художній світ Барбари Космовської. Сімейні цінності у творі» і майстер-клас «Кросенс як засіб розвитку логічного і неординарного творчого мислення учнів на уроках літератури»; учитель Сітало О.Я. – показовий урок «Звертання. Непоширені і поширені звертання. Розділові знаки при звертанні» і майстер-клас «Візуалізація як один із засобів покращення мовно-літературної освіти».

Важливим є постійне ускладнення змісту і форм роботи над собою, забезпечення конкретних її результатів. Члени методичного об'єднання звітують про самоосвітню діяльність на засіданнях м/о, виступають на семінарах, на педагогічних радах, діляться своїми наробками із колегами на сторінках фахових видань:

- Сорока Інна Іванівна - конспекти уроків «Як спілкуватися, долаючи відстань» (часопис «Все для вчителя» № 9, 2017), «І оживають казкові сни» (за казкою

Гофмана «Лускунчик і Мишачий король» (журнал «Всесвітня література в сучасній школі» № 2, 2018), стаття «Таємниці, сховані в філіжанці кави» (журнал «Зарубіжна література в школах України» № 11, 2017), чотири публікації в електронному журналі «Філологічний Олімп»;

- Закусило Ірина Михайлівна - стаття «До проблеми мотивації навчальної діяльності на уроках правознавства» (Всеукраїнська газета для вчителів історії та правознавства, лютий-березень 2017);

- Крухмаль Вікторія Вікторівна – розробка заходу «Світ наших захоплень» - Методичний портал (10.112017).

Відповідно до Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів у школі функціонують кабінети української мови, зарубіжної літератури, історії, основна мета роботи яких – забезпечення оптимальних умов для організації навчально-виховного процесу та реалізації завдань відповідно до Державного стандарту базової і повної середньої освіти. Кабінети постійно поповнюються методичними матеріалами щодо вивчення творчості письменників, конспектами уроків, розробками позакласних заходів, методичною літературою. У 2017-2018 навчальному році для кабінету історії були придбані плакати «Україна – єдина держава», виготовлені тематичні папки для 9 класу.

Кабінет української мови і літератури поповнився методичною літературою, були виготовлені папки: «Тематичне оцінювання з української мови. 9 клас», «Тематичне оцінювання з української літератури. 9 клас» за новою програмою.

Для кабінету зарубіжної літератури були виготовлені папки: «Тематичне оцінювання із зарубіжної літератури. 9 клас».

Учителі - предметники за власний рахунок передплачують фахові журнали і газети: «Все для вчителя», «Зарубіжна література в школах України», «Всесвітня література в сучасній школі», «Історія в школах України».

Протягом 2017-2018 навчального року проводилася позакласна робота з предметів суспільно-гуманітарного циклу. У школі відбулися предметні тижні з історії, права, української мови і літератури, зарубіжної літератури, під час яких учням були запропоновані різноманітні заходи : конкурси, літературні години, виставки, екскурсії. Наприклад, під час проведення тижня української мови і літератури для учнів школи був проведений конкурс «Міс Україночка», п'ятикласники поринули у стародавні часи, знайомлячись з історією виникнення писемності, а старшокласники в День театру показали спектакль «Язиката Хвеська». Протягом тижня зарубіжної літератури відбулися наступні заходи: літературна галерея «Книжкові красуні»; літературний фотоквест «Я люблю зарубіжну літературу», тренінг «Роль книги у нашому житті, вітальня «Співучою музикою сонету».

Під час тижня історії та права дев'ятикласники відвідали училище професійної перепідготовки міліції, були проведені лінійка до Дня Соборності України, конкурс газет «Історія моєї України».

Також належну увагу вчителі приділили заходам, присвяченим відзначенню річниці творчості письменників. Були проведені виставки книжок у бібліотеці, літературно-мистецький вернісаж «Малярський талант Т.Шевченка», виставка-конкурс ілюстрацій до творів М. Гоголя, виставка-конкурс газет, присвячена книгам-ювілярам і т. д.

Предмети суспільно-гуманітарного циклу викладають учителі, які намагаються зацікавити учнів, захопити своїм предметом, бачать у кожній дитині особистість і показують її успіхи перед іншими, вчать самостійності у всьому: і на уроці і поза уроком.

Результати навчальних досягнень за 2017-2018 навчальний рік

Предмет	Найнижчий відсоток якості знань		Найвищий відсоток якості знань	
	Клас	Відсоток	Клас	Відсоток
Українська мова	10	15	5	60,8
Українська література	6-Б	42,1	6-А	70,5
Зарубіжна література	6-Б, 10	42	71	5
Історія України	11	38	9	60,7
Всесвітня історія	6-Б	37	9	60,7
Право	10	50	9	71,4

Результати навчальних досягнень за 2016-2017 навчальний рік

Предмет	Найнижчий відсоток якості знань		Найвищий відсоток якості знань	
	Клас	Відсоток	Клас	Відсоток
Українська мова	9-А	15	5-А	58,8
Українська література	9-Б	25	7	65,7
Зарубіжна література	9-Б	25	5-А	76,8
Історія України	9-Б	25	5-А	76,5
Всесвітня історія	9-Б	18,8	8	62
Правознавство	9-Б	31,2	10	50

Порівнявши навчальні досягнення учнів з минулим роком, можна дійти висновку, що якість знань тримається на тому ж рівні, що і в минулому році. У кожному класі є діти, які мають низький рівень знань, одна із причин якого – невміння і небажання вчитися, переборювати труднощі.

Робота вчителів із учнями, які встигають на низькому рівні, будується за принципом заповнення пробілів у розвитку та вихованні: допомога у плануванні навчальної діяльності (планування повторення та виконання мінімуму вправ для ліквідації прогалин, усунення типових помилок та ін.), стимулювання навчальної діяльності (заохочення, створення ситуацій успіху, спонукання до активної праці та ін.), додаткові заняття учителя з учнем. Учителю важливо завоювати довіру учня, переконати його в тому, що єдиною метою таких занять є допомога у навчанні, пробудити в ньому впевненість у власних силах, бажання працювати.

Налагоджена робота методичного об'єднання і з обдарованими дітьми.

У I семестрі учні школи брали участь у I та II етапах Всеукраїнських учнівських олімпіад. У II етапі були отримані такі місця: з української мови і літератури – Храмова К. (8 кл.) – III місце, Шаповал А. (10 кл.) - VII місце ; з історії – Храмова К. (8 кл.) – III місце.

Учні школи стали учасниками конкурсів:

- Міжнародний конкурс знавців української словесності ім. П. Яцика: Храмова К. (8 кл.) - II місце;
- Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка: Амонських В. (7 клас – участь);
- Всеукраїнський літературно-мистецький конкурс «Диво калинове»: Храмова К., (8 кл.) – учасник;
- конкурс ораторського мистецтва (Одаренко Ю. - 11 клас, лауреат);
- Міжнародна гра «Sunflower» - узяло участь 38 учнів;
- Всеукраїнська українознавча гра «Соняшник»: узяли участь 115 учнів школи;
- Міжнародний історичний конкурс юних істориків «Лелека»: взяли участь 29 учнів;
- міський мультимедійний краєзнавчий турнір – II місце;
- міський етап XIV Міжнародного конкурсу творчих робіт «Уроки війни та Голокосту – уроки толерантності» - III місце (Островерхова В.Б 11 клас);
- фотоконкурс «Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ – очима майбутніх юристів» - I місце;
- найкращий коментар до фото на тему: «Чому саме Сумська філія ХНУВС є лідером правової освіти Сумщини» - III місце (Островерхова В.);
- мультимедійна олімпіада з історії – учасники;
- Всеукраїнський конкурс філософського есе – 2017 (м. Остріг, Шаповал А., 10 клас).

Аналіз результатів позакласної та позаурочної роботи свідчить про якісний та ефективний підхід членів мо до цієї роботи. В. Сухомлинський стверджував: "Учитель — перший і головний світоч в інтелектуальному житті школяра; він пробуджує в дитини жадобу знань, повагу до науки, культури, освіти." Наше завдання - відібрати зі своїх методичних надбань усе прогресивне і змінити, модернізувати, трансформувати навчальний процес так, щоб забезпечити його дослідницький, пошуковий характер. Такий підхід сприятиме розвитку мислення, розумових і творчих здібностей учнів. Найбільша цінність - це особистість дитини, все, що робиться, робиться для неї, для її навчання, виховання, розвитку.

Керівник м/о

І.І.Сорока

Завдання методичного об'єднання на 2018-2019 навчальний рік

1. Виконувати методичні рекомендації МОН України щодо викладання предметів суспільно-гуманітарного циклу в 2018-2019 н .р., оцінювати навчальні досягнення учнів відповідно до критеріїв.
2. Навчання української мови учнів основної та старшої школи організовувати з урахуванням виняткової ролі державної мови в суспільному й особистісному розвитку кожного громадянина й потреби належною мірою оволодіти нею.
3. Працювати над якісною підготовкою до ЗНО.
4. Сприяти виробленню вмінь застосовувати здобуті знання, навички у практичному житті.
5. Розвивати творчі і комунікативні здібності учнів, їхнє самостійне і критичне мислення, культуру полеміки, вміння аргументовано доводити власну думку.
6. Упроваджувати інноваційні технології, орієнтовані на підвищення якості й результативності навчально-виховного процесу.
7. Посилити роботу з обдарованими дітьми.
8. Оволодівати інформаційно-комунікаційними технологіями, уміти орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію, оперувати нею відповідно до власних потреб.
9. Ураховувати компетентнісний підхід до навчання, звертати увагу на забезпечення результативності кожного уроку.
10. Проводити заходи, присвячені письменникам-ювілярам, пам'ятним датам.
11. Продовжити оформлення кабінетів української мови і літератури, зарубіжної літератури, історії, взяти до відома досвід роботи переможців конкурсу на кращий кабінет.
12. Підвищувати професійну майстерність шляхом самоосвіти та участі в конкурсах фахової майстерності.
13. Упроваджувати в роботу досвід кращих вчителів міста, області.
14. Працювати над підвищенням рівня навчальних досягнень учнів.
15. Продовжити роботу з підготовки матеріалів до друку.
16. Продовжити роботу у Всеукраїнському науково-педагогічному проєкті «Філологічний Олімп».